

Følgende er skrevet af Jonna Bach, Laubsvej 127, Holstebro:

Jeg er født i 1948 på Jordmodervej 1, Løvel og har ikke oplevet krigen, men jeg har været nysgerrig og hørt efter hvad der er fortalt i familien. Jeg er datter af Gerda (søster til Aage).

Kæmp for alt hvad du har kært

Aage FINDERUP JENSEN var søn af Carl FINDERUP JENSEN og Agnes Sofie. De boede på Jordmodervej 1 i Løvel. Gården var Carl FINDERUPS barndomshjem og havde været i familiens eje i flere generationer.

Carl FINDERUPS hjerneskedede søster SINE boede også på gården. Gården var på ca. 40 tdr. + et par tdr. land eng.

Åge var den yngste af 8 søskende. Han var født i 1928.

De øvrige søskende var Anne, Eva Anine (Ninna), Sigurd, Jens, Ester Kathrine (Tinne) Gerda og Niels.

På grund af de mange børn og små kår, kom Anne i pleje hos Niels og Ane Kirstine på Hestbjerggård i Løvel, 200 m fra hendes hjem. (Agnes var også opfostret på Hestbjerggård, idet hendes mor døde i barselsseng fra 5 små børn. Hendes far var snedker Søren Christensen, Løvel).

Den ældste datter **Anne** blev gift med Chr. Wulf Christensen. Han var nazist og var med i krigen på tyskernes side. Anne blev boende på Hestbjerggård under sin mands fravær under krigen og efterfølgende hvor han blev idømt 3 års fængsel. De fik 2 drenge, Jørgen og Georg.

Det blev lidt besværligt, familiemæssigt, idet Annes brødre Sigurd og Aage gik ind i modstandsbevægelsen, og de boede som sagt kun 200 m fra hinanden.

Ninna blev før krigen gift med smedesvend Valdemar Andersen. Han var udlært hos smedemester H.P. Hansen, Løvel, og han har

bl.a. lavet lågen til kirkegården i Løvel. De bosatte sig i Hvidding og fik 9 børn.

Sigurd giftede sig efter krigen med Karen, der var datter af smedemester H.P. Hansen. Sigurd blev lagerarbejder på Flyvestationen og de bosatte sig i Karup. De fik 3 børn.

Jens blev gift med Grethe og bosatte sig i Brunshåb. Han ernærede sig som brunkulsarbejder og siden vejarbejder.

De fik 4 børn.

Tinne blev gift med Rudolf Kristensen. De bosatte sig på Gillebak i Løvel og fik 2 børn, Bjarne og Karl-Erik

Gerda blev gift med Thomas Bach og de bosatte sig på et lille husmandssted i Batum. De fik 3 børn, Inge, Jonna og Svend.

Det lå egentlig i kortene, at de skulle overtage Thomas Bachs fødehjem, gården "Mariehøj" ved Viborg. Men det kom til at gå anderledes. Mere herom senere.

Niels blev gift med Maja og bosatte sig i Århus. De fik 4 børn.

Aage blev ikke gift. Han døde 4. juni 1945, kun 18 år gammel.

Carl FINDERUP JENSEN døde i december 1942, kun 53 år gl., efter lang tids kræftsygdom, og Agnes drev gården videre med hjælp af sønnerne Sigurd og Aage.

Sigurd var 10 år ældre end Aage og blev modstandsmand.

De nedtog våben på Ulbjerg hede, og deltog i forskellig sabotager. De gemte våben og sprængstoffer forskellige steder, bl.a. på gården på Jordmodervej.

De skulle jo også lære at bruge disse våben. Dertil havde de indrettet en skydebane under græsplænen på gården. Man kom ned i den på følgende måde:

I bryggerset, bagved loftstrappen, var der en nedgang til en gammel kælder. Når man kom ned i den var der de normale ting for den tid. Henkogningsglas, grøntsager, rod ect + et gammelt klædeskab, der indeholdt gammelt tøj på bøjle. Hvis man trak tøjet til side kunne man, via en lem, gå ud i en lang gang, som modstandsfolkene havde gravet ud under græsplænen, og den brugte de til skydebane. Jeg har selv været i den kælder, den blev først slettet lang tid efter krigen.

Aage havde efter lang tids plagerier til sin storebror Sigurd endelig fået lov til at være med i modstandsbevægelsen, han var jo kun 17 år.

Aage var en køn ung mand. Han var dygtig og vellidt. Han havde været karl et par steder, bl.a. hos Emil Kjærsgård i Ris (senere Løvel) og hos Johannes og Hedevig Pedersen (Thougård) i Hauris.

Derudover hjalp han til derhjemme på gården. Han var livlig og populær hos alle, især hos pigerne. Han var også familiens yngling, som den yngste.

Som i alle andre familier var der jo stor jubel da freden blev en realitet i maj 1945, dog var der jo i vores familie den lille krølle, at min moster Annes mand blev arresteret af modstandsbevægelsen.

Efter krigen skulle alle disse våben destrueres. Det foregik i mosen 200 m syd for gården. Det var en tørvegrav, hvor der var blevet gravet tørv under krigen, men som nu stod fuld af vand.

D. 4. juni om aftenen skete katastrofen. Én håndgranater eksploderede i hånden på Aage og han blev sprængt i stykker. Sigurd stod lidt derfra med ryggen til, så helt hvordan det er sket, vil aldrig blive opklaret. Sigurd blev meget hårdt kvæstet, og kæmpede i flere uger for sit liv.

Sorgen var næsten ubærlig for Agnes. Midt i den dejlige sommer, hvor et nyt kapitel skulle leves for familien og for hele landet. Hendes dejlige dreng var pludselig væk og hendes

trofaste hjælper på gården var meget hårdt kvæstet og kunne måske ikke overleve.

Alle var i chok. Nu troede de lige at al den rædsel og spænding var overstået og så så skete det ubærlig.

Gerda og Thomas boede som sagt i Batum, og den aften katastrofen skete, gik de og hakkede roer.

De havde fået deres første barn, en lille pige, Inge, som på det tidspunkt var 15 mdr.

Alle, der havde mulighed for det måtte jo hjælpe Agnes med gården, også Thomas og Gerda.

Gården var på det tidspunkt temmelig sølle. Der var ikke mange dyr, og den magre hedejord havde ikke fået den kalk og gødning, der var behov for.

Carl Finderup var ikke just landmand. Han var en dygtig håndværker, kunne tække tag, Bygge, klinker porcelæn, reparere sko og lign.

Han og Agnes havde skabt et hyggeligt hjem med varme og godt humør og en flok kønne og livlige børn.

I 1946 overtog Gerda og Thomas Bach gården på Jordmodervej, og der forestod et stort arbejde for at få et moderne landbrug ud af det.

Men Thomas Bach var en dygtig landmand og i løbet af få år fik han sammen med Gerda opbygget et mønsterlandbrug.

Sigurd kom sig over ulykken fysisk, men han blev stille. Han havde stor skyldfølelse over at have givet sin lillebror lov til at deltage i modstandsbevægelsen. Da ulykken skete, var han forlovet med smedens Karen. Hun var 10 år yngre end ham og lidt skrøbelig og dengang kun 19 år.

Sigurds søster Anne sad trofast ved sin bror sygeleje, også for at skåne hans forlovede. Da Aage blev begravet sad Anne stadig hos sin bror. Sigurd kom sig og blev gift med Karen.

Der var en fantastisk deltagelse i Aage begravelse, der blev sendt mange hilsner fra nær og fjern til Agnes og familien. Venner og naboer samlede mange penge ind til Aages minde og Frihedsrådet sørgede for det smukke gravsted, som stadigvæk er på Løvel kirkegård og som Frihedsrådet anlagde og som nu bliver vedligeholdt af Løvel menighedsråd.

.....dø om så det gælder

PS. Fra Peder Thougård Pedersen, Hauris har jeg fået følgende lille hyggelige beretning:

Aage tjente hos mine forældre et par år, da han var 16-17 år. Han var meget vellidt og dygtig. Jeg var dengang 7-8 år og kan sagtens huske Aage.

I oktober 1944 fik vi på gården en ny logerende, Herman Krüger Højgård fra Viborg (dæknavn Hans Jensen) Hvad han og Aage talte om ved jeg naturligvis ikke, men "Hans Jensen" var i hvert fald fuldt ud klar over hvad Aage var med i.

Efter Aage ikke længere tjente hos os, kom han alligevel flere gange på aftensvisit. Det var der selvfølgelig ikke noget mærkeligt i, men det undrede mig, at han engang imellem blev og overnattede. Det kunne jeg ikke forstå dengang, men fandt siden ud af, at der nok var blevet for "varmt" hjemme på Jordmodervej hos mor Agnes.

Aage overnattede på pigeværelset, der stod tomt den vinter.

Men han var nu heller ikke ubekendt med at overnatte der.

Krydderier til Middagen !

Mel.: Ved Bøv

I Dag vi her er samlet til en Fest,
Falders,
og mindes hver især som her er Gæst,
Falders,
Falders.
I øvrigt har i Fare alle Mand,
Falders,
og derfor vi jo rigtig feste kan,
Falders,
Falders.

Anders Vognmand kører ikke blot for Grin
Falders,
han kører baade Hippomand og Svin,
Falders,
han er en tavs og indesluttet Mand,
Falders,
men Snapsen den skal nok forandre ham,
Falders,
Falders.

Vor Leder han er kun en lille Mand,
men meget han iscenesætte kan.
Han kørte rundt paa Cykle Dag og Nat.
Nu kører han i Bil med Bessen ladet.

Vor Alderspræsident er J.P.Rind.
han gik saa tit og var saa syg i Sind,
men naar en Hilsen der fra "Rita" kom,
hans Sind og Sygdom det slog pludselig om

Vi hører Anders du er bleven "Erøst",
til denne Fest er du en sølsom Gæst.
Mads Hansen du der rigtig narret har,
men han var jo ogsaa Faren var.

I Styrken har vi ogsaa Peter Lind,
en "Baby" er og blir han i sit Sind.
Pistol og Motorcyklen er hans Ven,
med dem han lege om og om igen.

Min Vag og mit Gardin sig gik en Tur,
en Nat da Martin han kom hjem fra Tur.
Han søvrig var og rigtig meget slap,
Revolveren var skudklar, den var ladet.

De Skalser slaar vi sammen i et Vers,
med dem vi vil sj have stor Komers,
vi kender ikkun lidt til deres Færd,
men de er saagu nok hinanden værd.

Og Sigurd han er Sprængningskommander,
han sprænger alt, hvad han paa Vejen
se'r.
Beviset har vi hjemme hos hans Mor,
for der er ingen Gavl udi mod Nord.

Til Ole vil vi sige et Par Ord,
forsigtig vær naar du i Svinget
snor,
for Sparekassen den staar fast i Grund,
selvom du træder Speederen i Bund.

En Kropsvisitation er Aage perfekt i,
især hvis det er Piger, de her fat i,
det Grete ovre i Skals har skennet paa,
jeg tror endog, hun kalder ham lidt saa.

Vor Myretue han er ogsaa god,
som Kontorist og Tolk han ræder Bod.
Til Skydning er han næppe helt perfect,
jeg tror mineal, at han er alles Skrek.

Til Caumouflage bruges Græs og Gren,
men Posten mente, det var lidt for sent,
han tog et Træ og trak det op med Rod,
han manglede alst ikke Kraff og Mod.

Nu her i alle Sangen slutte vil
og fæjer mange gode Ønsker til,
vi ønsker alle længe leve ska',
ja leve højt Hurra, Hurra, Hurra!

To Mends Madammer.

En ung mand under besættelsen

Penz, lærer O. Jacobsen, Klustrup, mindes i denne artikel en ung mand, som han lærte at kende i sin efterskole - en ung mand, for hvem krigen blev hans skæbne.

Han var en ganske almindelig ung mand, sådan som unge er flest; han levede livet let og spekulerede næppe særlig dybt over tingene. Han havde endnu ikke mødt særlige problemer, der holdt ham fast, og rødslerne ude fra den store verden var næppe nået ind til hans bevidsthed og havde derfor ikke foruroliget ham - en verden i krig, en våde-

løs krig, sluppet løs af en pol-mand.

Kun i 21 år havde verden mulighed for at hele sine sår og komme over tabet af millioner af menneskeliv og udbrændte byer, kun 21 år til at komme over det psykiske pres, som gaskrig og muddersplidte skyttegravs efterled, kun 21 år til opbygning af en ny tilværelse, der kunne befri mennesket for angsten og usikkerheden.

Intet under, at reaktionen var en anden end ved krigsudsbruddet i 1914, da ungdommen drog i kamp under flammende begejstring og med tanken på heltebe-

drifter. I 1939 var det kun det op-fantasierede tyske folk, der - med troen på kommende triumfer - under sang og trompen gik i krig mod foragt for menneskerettigheder og menneskeværddighed og uden hensyn til troskater og indgåede forpligtelser. Menneskehedens måtte tage kampen op mod denne galaskab, men uden lyst og uden tilstrækkelig forberedelse.

Sådan var situationen, da jeg i begyndelsen af tyrrne samlende en flok unge til en efterskole. Blandt dem var den unge mand, jeg her skal fortælle lidt om. Det var mærkbart, at alle disse unge var kommet med opladte sind. Besættelsen var ener og som en lammende gru, og angsten for dens konsekvens ind i alles sind, angsten for, om vi nogen sinde slap ud af dette fængsel, angsten for et liv i ufred og trang, og dertil kom en forsmættelse af,

hvad der foregik blandt det folk, der åbenbart helt havde mistet besindelsen.

Hvad foregik der i koncentrationslejrene? Hvad skete der med jøderne? Og så var tankerne herom intet at regne mod den virkelighed, der afsløredes efter krigens afslutning. Man havde simpelthen ikke kunnet forestille sig, at et folk i den grad kunne of-klande sig sin kultur og handle mere barbarisk, end noget tidligere folk havde gjort.

Jeg valgte desne vinter i litteraturtimerne at læse og gennemgå Vilhelm Mobergs bog »Rid i vate«. Handlingen havde relation til den situation, vi selv stod midt i, og jeg har aldrig oplevet en forsamling så grebet som disse unge, i særlig grad den unge mand, jeg nævnte i indledningen. Det lå helt åbenbart, at der i disse måneder foregik en hel omvæltning i hans tilværelse, en

ændring, der resulterede i, at han sammen med en broder søgte forbindelse med modstandsbevægelsen, hvor de begge blev virksomme medlemmer. De var med ved adskillige udvenmodtagelser, og de indrettede i deres hjem gemmesteder for de modtagne våben. De var rede til at gå i kamp for vor frihed og ære.

Sådan gik tiden indtil 1945, da tyskerne kapitulerede. Måned-dagen efter var den unge mand i færd med et øjernes nogle håndgranater. En af dem sprængtes mellem hænderne på ham, og han blev dræbt på stedet, men han havde nået at se retfærdigheden sejre og få det bekræftelse på, at det onde kan har sin tid.

Jeg ser ham ofte for mig, som han sad der på skolebænken med det åbne sind og de spærgende øjne, og det bekræfter mig i troen på mennesker.

O. Jacobsen.

Frihedskæmper i Løvel dræbt ved Eksplosion.

En eller flere Haandgranater sprang mellem
Hænderne paa ham.

Mandag Aften blev den knap 19 aarige Aage FINDERUP-Jensen, Løvel, Søn af Gaardejerske Enkefru Agnes Jensen, dræbt ved en Ulykke, der indtraf, da han stod med en Del meget kraftigt Sprængstof mellem Hænderne. Han og hans 23-aarige Broder, Sigurd FINDERUP-Jensen, tilhørte begge en Frihedskæmpergruppe i Løvel, og de har i de seneste Maanedes været meget virksomme indenfor Modstandsbevægelsen og havde haft adskilligt med Sprængstof at gøre baade ved Modtagning fra Luften og ved Udførelse af Sabotager.

Nu var de begge blevet hjemsendt, og Mandag Eftermiddag havde de anvendt en Del Sprængstof ved Sprængning af nogle Rødder paa Marken. Om Aftenen var de gaaet ned til en Mergelgrav i Nærheden af deres Moders Ejendom, og Aage FINDERUP-Jensen havde kastet noget ud i Vandet, vistnok en saakaldt Pan-serneve, for at komme af med den. Om han vilde kaste flere Sprængstoffer derud, er ikke ganske afgjort, men han stod i hvert Fald med nogle af de farlige Ting i Hænderne, vistnok en engelsk Haandgranat og muligvis tillige et Par tyske, da der skete en Eksplosion, som kvæstede ham paa det voldsomste, saa han døde paa Stedet.

Hans Broder stod med Ryggen til og var ikke klar over, hvad Aage foretog sig, før Braget lød og han selv i det samme fik et voldsomt Slag i Hovedet, idet han blev ramt af et Sprængstykke. Han var dog ikke mere medtaget,

end han var i Stand til at løbe hjem, og hans Moder forbandt ham, mens der blev sendt Bud til Hestbjerggaard, hvor den nærmeste Telefon fandtes. Falcks Redningskorps i Viborg kom kort efter med en Ambulance og kørte Sigurd FINDERUP-Jensen til Sygehuset i Viborg, og da Ambulancen kørte ud igen for at hente den dræbte, fulgte den konstituerede Byleder indenfor Modstandsbevægelsen i Viborg, Officiant Sommer, med for at danne sig et Skøn over Ulykken. En nøjagtig Forklaring paa, hvad der er hændt, er, som sagt, ikke let at etablere, fordi Sigurd FINDERUP-Jensen stod med Ryggen til, da Eksplosionen kom. Det har naturligvis ogsaa mindre Interesse, da det ikke ændrer ved Ulykkens sørgelige Resultat, men det skete understreger Nødvendigheden af, at der fra alle Sider vises den største Agtpaaagivenhed overfor de Ulykker. Tilstedeværelsen af de store Sprængstofmængder her i Landet indebærer Risikoen for; Antallet af den Slags Ulykker har desværre været sørgeligt stort i den Maaned, der er gaaet siden 5. Maj.

Aage FINDERUP-Jensen var den yngste blandt otte Søskende, og det siger sig selv, at hans voldsomme Død har været et haardt Slag for hans Familie og først og fremmest for hans Moder. Han var en ualmindelig dygtig og god ung Mand. Efter at han var blevet konfirmeret, kom han ud at tjene, og han havde været Karl hos Johs. Petersen, Hauris, og Emil Kjærsgaard, Løvel, der begge satte stor Pris paa ham.

En Frihedskæmpers Begravelse.

I Lørdags begravedes Aage Finderup Jensen, der blev Offer for Eksplosionsulykken i Lovel den 4. Juni. Baaren ledsagedes af en Æreseskorte af Frihedskæmpere fra den dræbtes Gruppe, og andre af hans Kammerater bar Kisten, der var smykket med Dannebrog. I Kirken talte Pastor Brinkkjær, Vammen, der jo selv har deltaget i Frihedsbevægelsen, ud fra Ordene: Den, som søger at bjerpe sit Liv, skal miste det, og den, der mister Livet, skal beholde det. Han sagde bl. a.:

— Aage fulgte sin Overbevisning. Livet krævede det af ham, Landet, der var i Nød, krævede det af ham. Aage fulgte Kaldet og nøjedes ikke med at kritisere og være Tilskuere. Hvis vi nu kunde spørge ham om Grunden til hans Indsats, vilde han sikkert ikke kunne give et udtømmende Svar straks, men vi kan selv svare for ham. Det var naturligt for ham, at han kom, da der blev kaldt. Gennem hans Opdragelse og i Skolen blev der nedlagt noget i ham, som han elskede, og hvis Kald han maatte følge, da Landet kom i Nød.

Aages Grav bliver den anden Grav her paa Lovel Kirkegaard, der minder om dem, der faldt i Nyborg den 29. August 1943. Vi vil prøve at føle med dem, der har mistet en Søn, Broder og Svoger. Det synes saa trist, at Døden skulde komme til Aage, just som Sejren var vundet. Vi tænkte, at vi nu var kommet lykkeligt igennem, men vi tænkte forkert. Kampen er ikke forbi. Livet er en Kamp, thi tre Ting hører sammen: Liv, Kærlighed og Kamp. Uden Kærlighed bliver Kampen brutal og hensynsløs, men uden Kamp bliver Kærligheden meningsløs.

Midt i Sorgen over to unge Mænds Død maa vi trøstes ved Livets Lov. Hvedekornet bliver ssaet og gaar til Grunde, men det bærer megen Frugt, og det samme gælder for Menneskenes Vedkommende. Disse unge Mænds Offer er ikke forgæves; de døde som et Eksempel, der bærer Frugt i vort Folkeliv.

Lærer O. Jacobsen udtalte bl. a.: Vi mindes Aage som den gode og trofaste Kammerat i den fælles Kamp paa Liv og Død. Da Budstikken gik Landet rundt og manede til Kamp for Landets Frihed, fulgte Aage Kaldet og gik ind i Kampen for sit Folk, og vi takker og ærer ham derfor.

Derefter førtes Kisten til Graven, hvor Pastor Brinkkjær forrettede Jordpaakastelsen og Fanen sænkedes over den aabne Grav. Delingsforeren for Modstandsstyrken i Lovel, Anders Vejen Andersen, gik hen til Graven og udtalte: Det er haardt at miste en Kammerat, og det er næsten umuligt at tænke sig, at Aage aldrig skal være iblandt os mere, men vi, hans Kammerater, vil altid mindes ham som den glade og sorgløse Natur og vil værne om hans Grav som en ringe Tak for hans store Troløsthed og gode Kammeratskab. Og til Aages Mor retter vi en dybtfølt Tak for den Gæstfrihed og store Forstaaelse, vi altid modte der.

Lærer Vestergaard Jacobsen afslørede en smuk Mindesten, skænket af Venner og Naboer, hvorefter Folget samlede sig i Forsamlingshuset. Her mindedes Lærer Vestergaard Jacobsen Aage som sin gamle Elev, hvis glade og frejdige Natur satte sit Præg paa Klassen. Fru Lærer O. Jacobsen talte til Aages Moder og fremhævede nogle af de Lyspunkter, der findes midt i Sorgen over Tabet af en Søn.

Niels Finderup Jensen, en Broder til den dræbte, takkede paa Familiens Vegne for den store Deltagelse

Köbenhavn d. 6-6. 45.

Kære Venner.

Med inderligste Deltagelse, har jeg i
Dag læst i "Dansk Tid" om den kære
Wlyfke som har ramt eders Sjæle,
hvor jeg engang kom som ung, og
som jeg saa tit tænker paa.

Nils Sigurd, hvis navn ogsaa det
er min.

De vare Dages Allinde.

~~Med dybeste Medfølelse og Hilsen.~~

Ewald Thorsgaard Jensen.

Halmbæret 3⁵ Nr

Köbenhavn V.

FRIHEDSRAADETS LOKALKOMITE
Viborg

Fru Agnes Pinderup Jensen,

Løvel.

Idet vi dybt beklager deres smertelige Tab, beder vi dem venligst
modtage vedlagte Beløb til Dækning af deres Udgifter ved Jordfæstelsen

Viborg den 29. Juni 1945

Frihedsraadets Lokalkomite
Viborg

Henry Johansen